

Fra Flemming Runes bog GRIBSKOV

Flyverstenen [79b]. Mindesten for to engelske flyvere, der mistede livet under 2. Verdenskrig, da deres fly styrtede ned 500 meter sydvest for Gribskovlejren. Den 30. september 1944 fløj to træbyggede De Havilland Mosquito jagerbombere fra England ind over Danmark. Det ene fly blev ført af flight lieutenant Robin Hugh Thomas⁴² med flying officer Gilbert John Allin som navigatør og 2. pilot. Begge var i tyverne. Deres opgave lød på at ødelægge så mange tyske fly, garageanlæg, togstammer og lignende som muligt. For at undgå, at de blev opdaget på fjendens radar, skulle flyvningen foregå i lav højde. Først rekognoscerede man ved Karup, men uden at det kom til kamp. Dernæst lykkedes det at nedskyde en Messerschmidt-jager ved Aalborg og at ødelægge et lokomotiv ved Roskilde. Sidst på eftermiddagen passerende de to fly Gribskov. Her ramte det ene af flyene to trætoppe og mistede den ene vinge, hvorefter det styrtede mod jorden. Begge besætningsmedlemmer omkom. Lokale frihedskæmpere havde held til at bjærge flyets to svære maskingeværer med ca. 1.500 endnu ubrugte patroner, inden tyskerne dukkede op. Søndag morgen forsøgte sognepræsten i Mårum m.fl. at formå tyskerne til at udlevere ligene, men forgæves. Søndag eftermiddag blev vragresterne fra flyet fjernet.

Udgravninger, som i 2008 blev foretaget af Helsingør Gilleleje Lokalar-kiv i samarbejde med Gilleleje Museums amatørarkæologiske gruppe, afdækkede ca. 20 stk. ammunition fra flyets maskingeværer, (som blev sprængt på stedet), samt messingskruer og træstumper fra flyets ene vinge. Museets undersøgelser viste også, at mindestenen blev rejst akkurat, hvor flyets ene vinge lå. Mindestenen blev afsløret den 22. juli 1945 med

Det var et canadisk fly af præcis denne type, de Havilland Mosquito FB VI, der faldt ned (FB=Fighter Bomber). Besætningen var britisk.

Afsløringen af Flyverstenen i Gribskov fandt sted den 22. juli 1945. Fra venstre ses sognepræsterne: A. Petersen, Gilleleje – Andreas Ohrt, Helsingør – E. Steenvinkel-Svendsen, Søborg – Johannes Magelund, Mårum. Helsingør-Gilleleje Lokalar-kiv.

Flyverstenen. Januar 2007.

deltagelse af et stort menneskeopbud. Inskriptionen fortæller, at flyverne »bragte Vaaben til Danmarks Kyst«, men dette er en tilsnigelse. Flyvningen skete, før våbennedkastningerne kom i gang i Nordsjælland, og den lille og hurtige flytype blev slet ikke brugt til nedkastninger.¹⁴³

Flyet var af træ og udbrændte helt. Men da man i juli 2008 foretog eftersøgning med metaldetektor i området, dukkede historien så at sige op af skovbunden.

Rørende var det at finde en mønt (One Pence 1921), som en af piloterne har haft i lommen.

Billedet længst til højre viser detektorfund af ammunition (en hel og to hylstre af 20 mm maskinkanonammunition samt to maskingeværpatroner).

Helsingør-Gilleleje Lokalarkiv.

